

Dean Acheson je obljubil Avstrijcem popolno svobodo

Sporočil jim je tudi osebno obljubo predsednika Trumana, da ostane Amerika ob strani Avstrije.

DUNAJ. — Državni tajnik D. Acheson je sporočil v ponedeljek Avstrijcem obljubo predsednika Trumana, da bodo Zdr. države storile vse, kar je v njihovih močeh, da dobi Avstrija zopet svojo polno svobodo. Obljubil je dalje Avstrijcem, da ostanejo Amerikanci v Avstriji vse dotlej dokler bodo tam Rusi, ki blokirajo neodvisnost dežele.

Po obisku pri dr. Theodoru Koernerju, starem avstrijskem predsedniku, je Acheson izjavil časnikařem:

“Da Sovjeti ne sprejmejo nobene pogodbe glede Avstrije, dokazuje, da pogodbe sploh nečemo in da jim je zasedba Avstrije v korist.”

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

V LEMONT. Za bus se ni moge več prijaviti. Priglašenci za pogojni bus (štev. 41-58) se lahko prijavijo za vlak in doplačjo \$4. Za vlak sprejemamo prijave do jutri ob 7 zvečer. Vlak stane \$19 (otroci \$12). Za to ceno se pripeljejo romarji z vlakom do Čikage in tam prestopijo v bus, ki je že plačan in ki pripelje v Lemont. — Danes je naša pisarna odprta od 6 do 7 zvečer za prijave. Čez dan je zaprto.

SOLA (sobotna) to soboto odpade.

Kraljica Elizabeta dobi večjo plačo

LONDON. — Poseben odbor je priporočil angleškemu parlamentu, naj zviša angleški kraljičji plačo za \$182,000 na leto, da bo lažje preživljala svojo družino.

Britski jet stroji so najboljši

LONDON. — Bristol Aeroplane družba naznanja, da je tako izboljšala jet stroje, da so slednji sedaj najsilnejši in najboljši na svetu. Stroje bodo izdelovali v Zdr. državah.

Nesreča italijanskega letalca

SYRACUSE, Italija. — Tukaj je treščilo v trinadstropno stanovanjsko hišo italijansko bojno letalo. Ubit je bil pilot in neki 17-letni mladenič. Rajnjenih pa je bilo šest oseb.

Danes deloma oblačno in toplo, kakor tudi ponoči.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 2. julija 1776 je bila sprejeta od kontinentalnega kongresa Richard Henry Leejeva resolucija, proglašujoča neodvisnost Zdr. držav.

Evharistični kongres na Primorskem

Tržaška “Demokracija” poroča:

Evharistični kongres je uspel nad vsako pričakovanje! Ogromna množica Slovencev je ob tej priliki pokazala javnosti svoje versko in narodno prepričanje. Domačini so se res potrudili in okrasili hiše in poti v štandrežu, kjer se je kongres vršil in po katerih se je vila dolga procesija.

Nestrpno smo pričakovali napovedan pozdrav goriškega nadškofa v slovenskem jeziku.

Začel je svoj govor v našem jeziku in nas prav prisrčno pozdravil. Opazili pa smo, da slovenščine ne pozna, za kar se je tudi sam opravičil. Kljub temu pa smo prepričani, da se bo naš nadškof vedno potrudil, da nas bo tudi v bodoče ob vsaki priliki pozdravil v slovenskem jeziku.

Lotosov cvet iz semena, ki je staro tisoče let

WASHINGTON. — V botaničnem vrtu washingtonskega Narodnega parka imajo lotosovo drevo, ki je letos pognalo prvi cvet. Ta cvet ni karsibodi! Pognal je namreč na drevescu, ki je vzklilo in zrastle iz semena, starega več tisoč let. Znanstveniki in botaniki pravijo, da ne mislijo, da bi se kaj takega že kdaj zgodilo.

Seme, iz katerega je zrastle lotosovo drevo, so našli pred dvema letoma v geoloških plasteh v južni Mandžuriji. Seme je bilo odkrito pod plastjo peska in kamenja in je staro najmanj več tisoč let.

Usodepolne sanje

CLEVELAND. — Mrs. Phyllis Modlin, stara 30 let in stanujoča na Warrensville Hts., je imela težke sanje, da ji je njeno dete zgorelo. Ob treh zjutraj se je zbudila ter planila k posteljici svojega šest tednov starega sinka, ki ga je našla mrtvega v posteljici. En dan poprej ga je zdravnik preiskal ter ugotovil, da je popolnoma zdrav.

VAJNOVEJŠE VESTI

LONDON. — Premier Winston Churchill je porazil prizadevanje laboristov, ki bi radi strmoglavili njegovo vladu, ker ni vedela v naprej o nameravanem boju b rdiranju komunističnih elektrarn ob reki Jalu. Za vladu je bilo odanih 300, proti pa 270 glasov.

CHICAGO. — Republikanski narodni odhor je odglasoval in sklenil, da se prepove pri predkonvenčnih sejah vse kamere ali fotografske in filmske aparate kakor tudi vse radio-oddajne naprave v sejni dvorani.

DUNAJ. — Državni tajnik Dean Acheson, ki je bil dva dni na Dunaju, kamor je prišel iz Berlina, je odpotoval z letalom v Južno Afriko.

NEW YORK. — Varnostni svet Združenih narodov je z desetimi glasovi proti enemu zavrnil sovjetski predlog, da bi se poklicalo komunistično Kitajsko in Severno Korejo pred Varnostni svet v zvezi z njunimi obdobjami o bakteriološki vojni.

COLUMBUS. — Prvi del nove Ohio Turnpike ceste, ki bo dolg 23 milj, bo odprt promet 1. januarja 1954.

Velika trojica dolži Sovjetijo, da hoče razdeliti Nemčijo

Med besedami in dejanji komunistov je velika razlika, pravijo zapadni zavezniki.

BONN, Nemčija. — Zapadni zavezniki so včeraj obdolžili Sovjetijo, da si prizadeva za stalno razdvajati Nemčijo s tem, da vedno hujše privija komunistične restrikcije vzdolž vzhodno-nemške meje.

Zavezniške note očitajo Sovjetiji, da slednja zapira mejo, ustanavlja varnostni pas, iz katerega nasilno izkorenjuje tisoče in tisoče nemških rodbin in zagrajuje prebivalcem zapadnega Berlina pot v obkrožujočo jih sovjetsko zono, kar vse je v velikem nasprotju “med dejanji in besedami sovjetskih avtoritet, ki neprestano izjavljajo, da žele skupnost Nemčije.”

Rdeči so priznali, da je njihov izstrelek padel ob mirovni šotor

V posebni noti so sporočili, da jim je žal in da se to ne bo več ponovilo.

PANMUNJOM, Koreja. — Komunistične obdolžbe, da Zdr. narodi namenoma kršijo nevtralnost zone, kjer se vrše mirovna pogajanja, so se jim pričele utepati. Pri zadnji seji so namreč komunisti v veliki zadregi priznali, da je neki njihov lastni topovski izstrelek samo za 20 čevljev zgrešil glavni šotor, v katerem se vrše ta pogajanja.

Komunisti so v svoji noti priznali, da je njihov izstrelek, izstreljen iz 37mm topa proti nekemu zavezniškemu letalu, tresčil v petek v bližini šotora na zemljo. “Obžalujemo ta incident in bomo poskrbeli, da se ne bo več ponovil,” je rečeno v njihovi noti.

Rdeča noblesa

Dunaj. — Rusi se po vsej priliki smatrajo za narod gospodarjev med svojimi sateliti. Sovjetske oblasti so namreč ukazale madžarskemu ministrstvu za promet, da ima na vseh večjih postajah urediti krasno opremljene čakalnice z napisom “Samo za Ruse!”

Komunistično oboroževanje

DUNAJ. — Oboroževanje v podložniških državah — Poljski, Romuniji, Bolgariji, Madžarski in Češkoslovaški s skupnim prebivalstvom 66 milijonov ljudi, stalno narašča. Vse te države imajo sedaj pod orožjem 1,350,000 ljudi.

Od tega jih ima Poljska 300 tisoč, Romunija 320,000, Češkoslovaška in Bolgarija vsaka po 240,000 in Madžarska 150,000 oboroženih mož. Konec leta 1951 je imela Romunija 12 pehotnih divizij, tri topniške divizije, dve tankovski in eno motorizirano divizijo, dve letalski skupini, tri radijske in tri protiletalske zbornice ter pet pionirskih polkov. Bolgarija ima že opremljeni dve topniški skupini in eno letalsko skupino ter dopolnjuje 16 pehotnih divizij. Bolgarska in romunska vojska sta močno motorizirani. Albanska vojska je sestavljena iz dveh motoriziranih in ene padobranske divizije.

Ameriški strokovnjak v Jugoslaviji

WASHINGTON. — Na prošnjo jugoslovanske vlade bo prišel v Jugoslavijo petrolejski izvedenec ameriškega urada za rudnike, D. B. Tagliaferro, ki bo proučeval načine, kako bi bilo mogoče povečati jugoslovansko petrolejsko proizvodnjo. V Jugoslavijo bo prišel po programu uprave tehnične pomoči Zdr. narodov.

Sonce nam bo kuhalo

NEW YORK. — Vse kaže, da kmalu ne bomo več potrebovali ogelja za pečenje janjca na razju. Angleški znanstveniki so naznanili, da so iznašli način, po katerem bo sonce kuhalo, peklo in cvrlo jedi. To se bo zgodilo s pomočjo zrealc in leč, ki bodo naravnane na “kurilno” napravo.

Pozor na pse in mačke!

ALBANY, N. Y. — Lastniki in ljubitelji psov in mačk bodo morali, poslej skrbno paziti na te svoje živali. Uveljavljen je bil namreč nov državni zakon, ki dovoljuje vsakomer prijeti po polnoči na ulici psa ali mačko in žival prodati laboratorijem za raziskovalno in eksperimentalno delo.

LED JE MENDA PREBIT; KONEC STAVKE NA VIDIKU

Philip Murray je javil napredek pri pogajanjih z Bethlehem družbo. — Industrijski uradniki napovedujejo, da se bodo 7. julija jeklarji že vrnili na delo.

PITTSBURGH. — CIO unija jeklarjev je pričela krhiti trdnost “Big Steela” in njegovega odpora proti nasvetom Odbora za ustalitev mezd.

Philip Murray, predsednik CIO in glavni unije jeklarjev, je dal razumeti v svojem govoru v ponedeljek zvečer v Youngstownu, da ima unija zaznamovati napredek pri Bethlehem Steel družbi, ki je druga največja proizvajalka jekla.

Murray je rekel, da se mu je pred tednom dni približalo v New Yorku več uradnikov te družbe, ki da so pripravljeni čim preje skleniti pogodbo z unijo.

Zastopniki Bethlehem družbe in jeklarske unije so že dosegli nekaj tajni sporazum, toda ta sporazum, ki ga mora odobriti “Velika šestorica”, je odklonila U. S. Steel družba, ki je prva in glavna izdelovalka jekla v deželi.

Čeprav J. A. Stephens, podpredsednik “U. S. Steela”, vedno poudarja, da so industrialci vedno pripravljeni, sestati se s predstavniki unije, so formalna

Številke postavljajo na laž sovjetske lrditve, da je Sovjetija sama samcala izvojevala vojno

Od 250 do 350 sovjetskih divizij, ki so stale nasproti Nemcem, jih je 150 vzdrževala in oskrbovala Amerika. — Astronomsko število letal, tovornih avtov in drugih potrebščin, ki jih je Sovjetiji dobavila Amerika.

WASHINGTON. — Zdi se, da Sovjeti popolnoma pozabljajo na ameriški “lend-lease”, katene nove in katere dobave so v ogromni meri pomagale Rusom do zmage nad Nemci.

Samo one dobave, ki so dosepele v Sovjetijo skozi “Perzijski predor”, so bile dovolj velike, da bi se lahko z njimi vzdrževalo v boju šestdeset bojnih divizij. — Treba pa je poudariti, da je bil perzijski koridor samo eden izmed petih potov, po katerih so prihajale te dobave v Sovjetsko zvezo in da je po tej poti prišlo v Rusijo samo 23,8% vojnih dobav, katerih skupna teža je znašala 17,499,861 ton, ki jih je dobila Sovjetija med 22. jun. 1941 in 20. sept. 1945.

Tako je dospelo iz Amerike v Sovjetijo 8,500,000 ton vojaških zalog, to je dovolj za opremo in oskrbo 150 do 200 sovjetskih divizij. K temu moramo prišteti še tisoče ton potrebščin, ki so jih prispevale Velika Britanija in druge zvezniške dežele.

V teh pošiljkah je bilo 14,834 ameriških letal, to je več, kot jih je imela Sovjetija ob pričetku druge svetovne vojne. 4,874 teh letal je prispelo v Rusijo skozi Perzijski zaliv. Nadaljne velike pošiljke so tvorili amer. tovorni avtomobili. Amerika je poslala Rusiji 409,526 tovornih avtov.

Vse to je stalo Združene države ogromno, toda javnosti neznano vsoto denarja; samo skozi Perzijski zaliv je šlo za 140 milijonov dolarjev pošiljk.

Te številke morajo enkrat za vselej postaviti na laž sovjetske trditve, da je Sovjetija sama samcala izvojevala drugo svetovno vojno. Od 250 do 350 sovjetskih divizij, ki so stale nasproti Nemcem v letih 1944 do 1945, je bilo nič manj kot 150 divizij vzdrž-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Smrt v domovini—

Dne 14. junija je v Saleku pri Velenju umrl g. Ivan Čretnik, dolgoletni cerkveni ključar, oče Rev. Nace Čretnika, duhovnika in rektorja Jugoslov. katol. misije v Parizu.

V staro domovino—

Na obisk v staro domovino odhaja 10. julija Viktor Kosic. Kdor bi mu želel kaj naročiti za tja, naj se zgasi v nedeljo 6. julija zvečer v Novak's Lounge Bar na 5705 St. Clair Ave.

Ne bo seje—

St. Clair Grove 98 W. C. ne bo imela tekom julija in avgusta nobene seje. Tajnica se je preselila na 1230 E. 172 St., tel. — Ke 1-5047.

Piknik—

Slov. moška zveza, podr. št. 17 priredi v nedeljo 6. julija popoldne na L. Zgončevi farmi na Edwy Rd., Wickliffe, O., svoj piknik.

Šesta obletnica—

V četrtek ob 6:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Mary Centa v spomin 6. obletnice njene smrti.

Daljše uradne ure v bankah—

V petek, 4. julija bodo vse banke zaprte, zato bodo pa imele običajne daljše uradne ure v četrtek 3. julija.

Smrt v domovini—

Marija Sečnik, o kateri smo poročali, da je umrla v stari domovini, ima tu poleg brata Jakoba (Fajdige) tudi brata Andreja.

Obisk—

Iz Minnesote so prišli na obisk v našo metropolo Urška, Marija in Alojzij Kosem ter Villiam Kuntara.

Ne bo seje—

St. Clair Rifle and Hunting Club ne bo imel seje 4. julija, ampak šele 11. julija.

V bolnišnici—

Mrs. Anna Ban iz Geneva, O., je v Lakeside bolnišnici, soba št. 3030. Obiski dovoljeni od 2. do 8. ure popoldne. Bolnica je članica društva Sv. Ane št. 4 SDZ in št. 14 SZZ.

Na počitnicah—

Frank Macerol, 1172 Norwood Rd., tajnik SMZ št. 6, bo od 6. julija do 14. julija na počitnicah. Za morebitne informacije pokličite v tem času Frank Lavricha, 6209 Edna Ave., tel. EX 1-4362.

Otvoritev ateljeja—

Naš rojak, kipar France Gorše je odprl svoj nov atelje na 6519 St. Clair Ave., ki bo javnosti na ogled od 12. do 14. t. m. med 6. in 9. uro zvečer. Novi atelje je včeraj blagoslovil Rev. A. Baznik, župnik pri sv. Vidu.

Prva obletnica—

V petek ob 7:15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Ano Macerol v spomin 1. obletnice njene smrti. V cerkvi sv. Andreja bo pa maša v soboto ob 8. uri.

Maša-zadušnica

Jutri ob sedmih zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnega Jim Sepica.

Dvojčka zgorela

Easton, Mass.—Tukaj sta zgorela v podstrešni sobi svojega doma 4-letna dvojčka, Priscila in Edward Greenleaf.

PRASTARI OBIČAJ. — Tile Bavarci in Bavarke, oblečeni v narodne noše, se vozijo v čolnih za procesijo. Na Staffelsee v bližini Seeausena je namreč navada, da se poda procesija sv. Rešnjega Telesa tudi preko tamkojšnjega jezera.

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 129 Wed, July 2, 1952

Koklji z račkami

Gospodu P. B. A., ki je napisal nekaj člankov pod naslovom "Koklja z račkami" v Ameriški Domovini, smo za njegove misli prav hvaležni. Načel je nekaj vprašani, ki bi jih bilo treba kako rešiti, predvsem pa vprašanje slovenske šole.

Res je tako, da ameriški Slovenci nujno potrebujemo lastne inteligence, ki bi bila sto procentno ameriška pa tudi enako sto procentno slovenska. Mi bi si želeli dosti take slovenske inteligence kot je n. pr. naš governor Lovše, ki je gotovo sto procentni Amerikanec, pa tudi zaveden Slovenec. Zadnjič smo bili vsi naravnost ginjeni ob njegovih krasnih besedah, ko je s tako pristrčnostjo poveljeval slovensko pesem v Narodnem domu.

Toda, ko smo gledali po polni dvorani, ki so jo zasedli stari in novi v lepi edinosti, smo opazili kot ob vsaki priliki, da na slovenskih prireditvah ni slovenske inteligence, ne slovenskega inteligentnega naraščaja, dijaštva, ki je bilo tu rojeno in vzgojeno. Vsem tem manjka Lovšetovega duha.

Zakaj ga pa nimajo? Ker niso imeli prilike, da bi se bili naučili pravilno slovenskega materinje jezika, ker niso imeli prilike, da bi se bili v šoli seznanili z lepoto slovenskega jezika, slovenske kulture in domovine svojih staršev.

Res slovenska šola je nujno potrebna vsaki slovenski naselbini.

Na župnijski šoli slovenske župnije sv. Vida je v kamnu napisano: "Slovenska šola." Žal je sedaj le napis tam brez slovenske šole.

Nekoč sem vprašal pokojnega monsignorja Ponikvarja, ki je z veliko vnemo in silnimi žrtvami gradil to šolo, kako je to, da "straši" ta napis še na šoli, kjer se slovensko nič ne poučuje, pa mi je pravil tole:

"Ko sem gradil to poslopje, sem prosil tudi Slovence iz Primorja, da bi kaj prispevali k zgradbi. Ti pa so mi rekli: "Mi bomo radi kaj žrtvovali za to šolo, če bo res slovenska in če bo na njej napis Slovenska šola." Radi te zahteva Primorcev, sem dal vzditi na steno ta napis."

Vsa čast Primorskim Slovincem in njih zavednosti!

V tej šoli se je prvotno, kakor tudi v drugih župnijskih slovenskih šolah v Združenih državah, poučeval tudi slovenski jezik. Tisti slovenski Amerikanci, ki so tedaj hodili v šolo, znajo lepo pisati in čitati slovensko. Ne bom razpravljaj o tem, kdaj in zakaj se je opustilo poučevanje materinje jezika na farnih šolah in je ostal le spomin na nekdanje dni v slovenskem napisu. Toda gotovo je, da si nekatere starši izmed starih naseljencev žele, da bi se njih otroci poučevali v slovenskem jeziku, vsi novi naseljenci pa zahtevajo, povdarjam to, da zahtevajo, da se njih otroci poučujejo tudi v slovenskem jeziku. Oni žele, da se otroci nauče pač angleščine, da so pa obenem tudi izobraženi v pravilni slovensčini, da poznajo tudi slovensko kulturo, da se ne bodo sramovali biti Slovenci. Ti torej žele, da bi bili njih otroci vzgojeni v ameriškem in slovenskem duhu.

V Clevelandu imamo, kot piše P. B. A. neko slovensko šolo, s katero pa mnogi niso zadovoljni. Tri vprašanja so, ki vzbujajo med starši in drugimi, ki se za to zanimajo, pomisleke in sicer:

Prvič: Zakaj se pouk slovenske šole ne vrši v župnijski šoli sv. Vida, ki nosi naslov, vklesan na kamen: "Slovenska šola?"

Prostori pisarne za šolo vsekakor niso primerni. Ni okolje za šolo in ne primerne opreme.

Kje je torej vzrok, da se pouk te šole ne vrši v župnijski šoli sv. Vida? Farna šola je gotovo najprej primeren prostor za slovensko šolo, kamor zahajajo otroci, ki obenem obiskujejo tudi župnijsko šolo. Mi vemo, da se take šole drugih narodnosti priključene k farni šoli. Kako to, da ravno pri slovenskih župnijah tega ni? Prepričani smo, da želi tako farna duhovščina kot vsi farani, da se slovenska šola vrši v "slovenski šoli."

Drugo vprašanje je: Zakaj na tej slovenski šoli ne poučujejo slovenski učitelji, ki jih je toliko med nami v Clevelandu? Če hočemo, da bo pouk res dosegel kake uspehe, je nujno potrebno, da na šoli poučujejo za to kvalificirane moči. Čuli smo iz ust prizadetega učiteljstva, da so se ponudili, da brezplačno poučujejo na tej sobotni slovenski šoli. Zakaj in čemu se ne pritegnejo te učiteljske moči za poučevanje na slovenski šoli?

Tretje vprašanje pa je: Kdo je nosilec ali lastnik te sobotne slovenske šole? Iz članka o Koklji in račkah ni jasno razvidno, da bi bila Liga lastnik te šole. Pa tudi, če je Liga nekak lastnik te šole, se nam zdi primerno, da bi se moral ustanoviti nekak odbor, ki bi bil lastnik in stalni vzdrževalec te slovenske šole, kjer bi se slovenski otroci vseh starših in novih naseljencev izven okvira redne šole poučevali ob sobotah v slovensčini in v slovenski kulturi. V ta odbor bi spadali predvsem zastopniki staršev, ki pošiljajo otroke v to šolo, zastopnik slovenskih učiteljev in farne duhovščine, če bi se šola preselila v župnijsko šolo. Na vsak način je potrebno, da se to vprašanje uredi, da bodo pri tem sodelovali vsi, ki so zainteresirani na tej šoli in da bo tako zagotovljen njen obstanek.

Novi.

BESEDA IZ NARODA

Zmagoslavni dan Slovencev v Parizu

Paris, Francija. — V nedeljo 8. rožnika, na praznik Sv Trojice, je bilo pod vodstvom pariškega nadškofa Feltina mednarodno romanje v pariško katedralo Notre-dame. Romanja so se udeležili poleg Francozov: Angleži, Nemci, Belgijci, Luksemburžani, Italijani, Čehi in Slovaki, Španci, Holandci, Poljaki tre Slovenci in Hrvti.

Slovenci so prišli ne samo iz Pariza in okolice, temveč tudi iz ostalih delov Francije. Najbolj številna je bila rudarska skupina iz severnega departmenta Pas-de-Calais. Prišli so s svojim duhovnikom Msgr. Zupančičem ter s svojim pevskim zborom, katerega vodi g. Franc Per.

Ko so eno uro pred začetkom prišle slovenske narodne noše pred katedralo, so jih začeli naravnost oblegati fotografiji iz vseh delov sveta. Neprestano so jih slikali in vsak je spraševal: "Od kod ste?"

Dopolodne so imeli Slovenci peto sveto mašo v cerkvi Čudodelne Marijine svetinje, rue du Bac, potem so si skupaj ogledali glavne zanimivosti Pariza, opoldne pa so imeli skupen obed.

Ob tretji uri so vse skupine s svojimi narodnimi zastavami na čelu slovesno prišle v katedralo, nakar jih je pozdravil pariški generalni vikar Msgr. Rupp. Nato je bila za vsako narodnost kratka pridiga in pesem v njihovem jeziku.

Za Slovence je imel rektor Jugoslovanske katoliške misije Rev. Nace Čretnik naslednji govor: "Bratje in sestre!

V duhu katoliške skupnosti in ljubezni smo se zbrali z zastopniki številnih evropskih narodnosti v eni najlepših francoskih Marijinih cerkva, da počastimo Nebeško Mater in Božjega Sina, da jima obljubimo zvestobo in da ju prosimo blagoslova zase, za svoje, za naše narode.

Zato pa mi Slovenci poročamo v Marijina svetišča na slovenski zemlji: k Mariji Pomagaj na Brezje, k Gospe Sveti na Koroško, na Višarje, na Sveto Goro pri Gorici, na Staro Goro v Beneški Sloveniji, k Novi Štifti na Dolenjsko, k Materi Milosti v Maribor, na Ptujsko Goro, pa še v Turnišče v Prekmurje. Zahvalimo Božjega Sina za dar svete vere, Devico verno pa prosimo, da bo naša vera vsak dan močnejša, naša ljubezen vedno bolj goreča in požrtvovalna, da bomo Kristusa nosili ne samo v svojih srecih, marveč da bomo po njegovem nauku organizirali svoje družinsko življenje, naše narodno javno življenje. Materinska roka Nje, ki jo kličemo "Pomočnica kristjanov," pa naj čuva nad našim narodom, da bodo vsi Slovenci znali in hoteli, v svobodi in prostosti pa mogli in smeli urejati svoje življenje, privatno in javno, po Kristusovih načelih. "Tolažnica žalostnih" naj da tolažbe bratom in sestrkam trpijo! "Pribežališče grešnikov" naj odpre oči njim, ki jih preganjajo! "Zdravje bolnikov" pa naj da pomoči in poguma našim bolnim bratom in sestrkam!

Naš veliki vladika Anton Bonaventura Jeglič je imel za geslo: "Po Mariji k Jezusu." Bratje in sestre! To mora biti tudi naše geslo, naš cilj, naš program, naše življenje! Kakor smo po Mariji prešli Jezusa, tako bomo z Njeno pomočjo dali Kristusov pečat življenju vsakega izmed nas, okolju, v katerem živimo, slovenskemu narodnemu življenju.

"Po Mariji k Jezusu!" — to je danes naša obljuba, danes in vsak dan pa naša pot, naše življenje.

Po govoru je pevski zbor iz Bruya-ja zapel pesem "Marija skoz" življenje voditi srečno znaš."

Vsi prisotni so bili presenečeni nad lepoto slovenske pesmi in nad krasnim podajanjem slovenskega pevskega zbora, ki je bil ves v narodnih nošah.

Na koncu slovesnosti je pariški nadškof Feltin v svojem jedrnatem govoru povdaril, da smo v Katoliški Cerkvi vsi narodi eno, čeprav nas loči jezik in če tudi so nas včasih zgodovina in njeni dogodki postavili na različne strani. Ljubezen je vez, pravica pa podlaga za pravi mednarodni mir.

Zvečer je pariški radio oddajal za domovino izčrpno poročilo o romanju v katedralo Notre-Dame. Slovenci so kar pred mikrofonom na oddajni postaji ponovili svoj del ter tako tudi bratom v domovini dali čutiti lepoto tega dne.

Ko so se zvečer razhajali na vse strani: eni z metrom, drugi z vlaki, tretji z avtobusi, so vsi odnesli seboj nepozabne vtise na trenutke, ko je pod mogočnimi oboki slavne pariške katedrale odmevala slovenska pesem, odnesli so lepe spomine na krasno pariško mesto, v srecih pa so nesli zavest, ki jim daje upanja in poguma, da namreč Marija skoz' življenje voditi srečno zna.

Novice iz Brooklyna

Brooklyn, N. Y. — Zelo pogrešam v listu "Tri na dan." Vedno sem te prve prebrala, ko sem list dobila. Ni več J. Debeveca, da bi jih pisal. Odšel je v večnost. O, da bi nam mogel od tam napisati vsaj "eno na dan," da bi se mogli pripraviti dobro za oni svet. Pokojnika nisem poznala, pa me je vendar hudo zadelo, ko sem brala, da je za vedno odšel. Naj uživa pri Bogu, ki ga je tudi v javnosti vedno priznaval.

Smrt nas vedno hudo prizadeje. Tu je nedavno umrl mladi Ferenčak. 4. junija je bil še zdrav in je poslušal radio. Nenadoma mu je prišlo tako slabo, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Prišli so zdravniki, pa niso mogli veliko pomagati. Ob 3:30 je previden s sv. zakramenti umrl. Bil je arhitekt in inženir.

Urhov Matija:

Zgodbe od včeraj in danes

Na St. Clairu me je ustavila prijazna Mrs. N.

"Gospod, zakaj pa vi molite "Zdrava Marija," mi smo se pa učili "Češčeno Marijo"?"

"Ljuba Mrs., mi molimo tako, kot je pravilno v slovenskih obrednih cerkvenih knjigah predpisano."

"Zakaj pa pri nas molijo v cerkvi "češčena" in ne "zdrava Marija"?"

"Draga Mrs., to je pa druga zadeva. Nekoč sem radovedno tudi jaz vprašal gospoda župnika mons. Ponikvarja, kako je to, da moli še vedno po starem, pa mi je odgovoril: "Saj vem, da bi moral moliti tako, kot je v novem obredniku, toda ne maram se preklati z ženskami, ki bi se potem hodile pritoževati v župnišče..." Torej, kakor vidite, ljuba Mrs., ste pri vas še v starem testamentu radi ljubega miru."

Smejala sva se z ljubeznjivo mamico in šla vsak k sebi.

Ob tje priliki sem se spomnil na podobne doživljaje v domovini.

Naša mati so vedno molili pri apostolski veri "verujem v gmejne svetnikov." Večkrat sem premišljal, kakšne so te gmejne svetnikov. Mi otroci smo pasli na vaški gmajni, tam koza bili, tiče lovili, mlade vrane pekli in včasih tudi kako ribo, ki smo je

nir. Zapustil je ženo in 17-letnega sina, očeta Andreja in mater Fani, rojeno Pimat, ter brata Ralfa, zdravnika. Pokojni Andrej je bil dober mož, pomagal je, kjer je mogel. Nešteto venec je krasilo njegovo krsto. Ob pogrebu se je pokazalo, da je imel veliko prijateljev. Naj mu bo lahka ameriška zemlja! Prizadetim naše globoko sožalje.

Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine in zavednim slovenskim rojakom!

A. Rupnik.

Še malo o slovenskem semenišču

Cleveland, O. — Na moje zadnje pismo, da naj bi priskočili in pomagali škofu dr. Gregoriju Rožmanu vzdrževati slovensko semenišče v Argentini, se je že odzvalo nekaj rojakov in poslalo svoje darove. Se reče, samo nekaj, veliko še ne!

Obračamo pa se na vse zavedne katoliške Slovence v Ameriki, da pomagajo. Če vsak slovenski rojak in rojakinja prispeva vsaj po en dolar, se bo zbrala lepa vsota in semenišče bo lahko v miru vršilo svojo nalogo. Pa ni da bi ostali vsi pri enem edinem dolarju. Kdor ima več in lahko da, naj pač da po svoji možnosti.

Prva se je oglasila in priložila svoj dar \$1.00 revna in priletna vdova, prav kot ona v sv. pismu, ki je darovala svoj zadnji novčič in jo je Jezus pohvalil, da je dala vse kot kdorkoli drugi, ker je dala vse, kar je imela. Tudi naši darovalci lepa hvala.

Zveza društev Najsv. Imena v Clevelandu želi škofu pomagati, zato prireja 27. julija na znani nekdanji Močilnikarjevi farmi, ki je sedaj last Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, katoliški dan. O tem bomo še pisali. Za danes naj omenim le, da naj oni, ki nameravajo obiskati Cleveland, uredijo tako, da bodo prišli sem v času, da se bodo lahko udeležili katoliškega dne.

Za vse duševne in telesne potrebe bo dobro preskrbljeno. Navzoča bosta tudi škof dr. Gregorij Rožman in naš ohijski governor Frank Lausche.

Prepričan sem, da se bodo vsi slovenski katoliški rojaki vabilu odzvali in prišli na to veliko prireditve!

Jakob Resnik,

3599 E. 81. St., Cleveland 5, O.

GORIŠKE VESTI

Spet patriotična slovesnost

V našem mestu se vrstijo patriotična slavlja drugo za drugim. To pot so Goričani sprejeli skupino kakih 5,000 bojevnikov in invalidov iz prve svetovne vojne, ki so prišli, da se udeležijo otvoritve obnovljenega spomenika v prvi svetovni vojni padlim na Vrh sv. Mihaela. Po otvoritvi so bojevniki imeli mimohod po goriških ulicah, ki pa je bil zelo klavrn, ker ga je motila silovita ploha. K temu mimohodu so segnali vso šolsko mladino.

Tu je mimo prihitel trop šolskih otrok, ki je glasno in veselo pozdravili: "Hvaljen Jezus!"

Stari možakar je mislil, da je pozdrav veljal njemu, ko me še ni opazil za seboj, pa je prišel govoriti otrokom, ki so se ustavili pred njim in se mu smejali: "Kako vas pa sedaj v šoli uče? Ja, ja, vera peša sedaj, duhovniki so Kristusa odpravili."

Postal sem radoveden, kje in kdaj so duhovniki odpravili Kristusa in popačili vero, pa sem tudi jaz obstal in poslušal njegovo modrovanje.

"Res je tako, duhovniki so Kristusa odpravili, mi smo se učili, da se mora lepo pozdraviti: Hvaaljen boodi Jeezus Kriištus, zdaj vas pa uče le: Hvaljen Jezus."

Otroci so me hudomušno pogledovali, mož je pa nadaljeval: "Ja, saj so celo Boga duhovniki odstavili. Mi smo se učili delati križ: V imenu Boga Očeta in in Sina in Svetega Duha, zdaj vas pa uče križati se samo v imenu Očeta. Pa tudi Mati Božja ni več češčena, ampak zdrava. Ja, ja, po duhovnikih gre vera dol... Pa tudi gmejne svetnikov so odpravili..."

Zdaj sem stopil naprej pred gugajočega se moža in ga vprašal: "Oča, kaj pa je to gmejne svetnikov?"

Pogledal me je postrani, malo zamrmral in prišel naprej meriti širino poti proti domu.

V šoli sem seveda moral otrokom pojasniti, kako to, da smo duhovniki "odpravili Kristusa."

Pravil sem jim, kako smo otroci pozdravljali, ko sem jaz še hodil v šolo. Ko je stopil gospod kaplan v razred, smo vsi globoko zajeli sapo in vpili na vse grlo: "Hvaaljen boodi Jeezus Kriištus..." Predno smo končali, je nekaterim zmanjkalo sape. Če smo pa gospoda srečali kje zunaj, smo pa hoteli opraviti pozdrav bolj na kratko, pa smo zavpili: "Hvelenskiits." Radi tega so kasneje naš pozdrav prilagodili hrvaškemu, kjer so že tudi pozdravljali: Hvaljen Jezus."

Nato sem pa vprašal Micelna, ki je sedela v prvi klopi: "Od kod je vzeto besedilo, s katerim delamo križ." In dekljč je kratko

no i celo otroke iz slovenskih šol, ki so morali poslušati govornike, ko so obsojali "krivično" mejo in trdili, da bo kmalu prišel čas, da bodo popravljene "krivice." Zvečer so hoteli zaključiti slavlje z umetnimi ognji, pa jim je ta šment od dežja vse pokvaril! Zato so rakete spuščali v zrak v sredo zvečer. Morda na čast poveljniku Atlantskih sil, ki je naslednje jutro obiskal mimogrede tudi naše mesto? Človek res ne ve, koga hočejo prevarati naši vodilni krogi, ali zunanji svet češ, da se Goričanom tako dobro godi in da so tako navdušeni patrioti, ali pa Goričane same, katerim nudijo "circenses" (predstave) namesto kruha? Iste metode je uporabljal tudi že pokojni "duce."

Burna občinska seja na gradu

16. pr. m. je bila na gradu občinska seja, na kateri so v glavnem govorili o proračunu za tekoče leto. Poročilo, ki ga je prebral župan, hoče prikazati, da so se zmanjšali stroški in da bo letos primanjkljaj manjši. Dejansko pa so stroški večji, le da je lani država prispevala 76 milijonov lir, medtem ko jih bo morala letos kar 150! Prvi se je oglasil k besedi g. Bratuž, ki je kritiziral posamezne postavke proračuna. Med drugim je opozoril, da je nakazanih 13 milijonov za popravilo závoda Lenassi, kjer se raznorojujejo slovenske sirote, medtem ko slovensko Alojzevišče nima niti kopalnice, slovenske šole pa ne telovadnice. Ustanovi se italijanska šola in vrtec v Strašicah, a slovenske otroške vrtece so izročili raznorovalni ustanovi ONAIR, češ, da občina nima sredstev, da bi jih vzdrževala. V Standrežu so porabili 15 milijonov določenih za vojno škodo na šolskem poslopju, da so zgradili šolo istrskim izseljencem medtem, ko bi morali porabiti ta denar za potrebe štranderškega prebivalstva. Tudi v Oslavju zamen prosijo za vodovod in v Pevmi je treba povečati pokopališče, kjer ni več prostora, kamor bi pokopali mrtve. V odgovoru je župan začel zvrčati vso krivdo neugodnega gospodarskega stanja na krivične meje, ki so odrezale Gorico od zaledja. G. Bratuž ga je zavrnil, da je še več drugih razlogov. Opozoril pa je župana, da s to trditvijo priznava, da je slovensko zaledje vzdrževalo Gorico. Kaj pa je prejemalo za to, če ne le krivice, zapostavljanje in preganjanje slovenskega prebivalstva? Res je Italija tja do Postojne naredila precej javnih del, kakor trdi župan, a še več javnega zla in gorja! Med Bratuževimi izjavami so prisotni svetovalci ves čas kričali in ga psovali, kakor tudi g. Pavlina, ki je prav tako odločno in duhovito odgovarjal na napade italijanskih odbornikov.

(Dalje na 3. strani.)

odgovoril: "Iz Jezusovih besed, ki jih je govoril apostolom: Pojdite in učite vse narode v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha."

Pa sem pojasnil: Prej so se v šoli učili delati križ tako, da so k tem besedam pristavili: v imenu Boga Očeta, po novem, pa se prekrizujemo tako, kot je rekel Jezus. "Ali smo radi tega odstavili Boga?"

Smeh se je razlegal po razredu kot odgovor na to.

Na vse to sem se spomnil, ko me je prijazna Mrs. vprašala, zakaj molim "zdrava" mesto "češčena!"

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Ves ta svet so iztrebili in obdelali Slovenci. Naselili so se na mestnem svetu in se zlasti pečali z živinorejo. Zato tržaški Italijan še sedaj imenuje okoličane "mandriere" (črednike, mandra — čreda). Bili so podložni tržaški občini, v cerkvenem oziru pa stolnemu kapitu, ki je moral pri njih oskrbovati župnijske posle. Tudi število slovenskih okoličanov ni bilo veliko; do konca 18. stoletja niso imeli niti svojih župnij, vendar so že takrat nastale vse tiste naselbine, kjer vidimo danes cvetoče občine, tako: Prosek, Kontovelj, Barkovlje, Trstenik, Longera, Katinara, Sv. Križ.

Trstu je vedno grozila nevarnost od sosednjih Benetk, ker sta obe mesti tekmovali v trgovini ob jadranski obali. Prišlo je večkrat do vojske med Tržačani in Benečani, Opetovano je beneška posadka zasedla mesto.

Odkar so Habsburžani razirili svoje gospodstvo čez bližnje pokrajine, so Tržačani začeli pri njih iskati varstva in opore proti Benetkam. — Leta 1368. so bili beneški mornarji napadli neko tržaško ladjo, ki je bila baje pripeljala v luko prepovedano blago. Razsrjeni Tržačani so ubili beneške mornarje in njihovega zapovednika, na glavnem trgu pa so raztrgali, z nogami teptali zastavo sv. Marka. Vesled te žalitve se je vnela vojska. V svoji stiski so Tržačani avstrijskega vojvoda Leopolda prosili pomoči. Ta je sam prišel v Trst, da brani mesto pred sovražniki. Kmalu je bil z Benečani sklenjen mir. Odkrili so se vsem pravicam do mesta za 75.000 cekinov.

Do trajne združitve Trsta z avstrijskimi deželami je prišlo leta 1382. Plemiško poslanstvo je potovalo k vojvodu Leopoldu v Gradec in mu v imenu mestnega starešinstva izročilo Trst z okolico vred v stalno, nepreklicno lastnino. Vojvoda pa se je zavezal, da hoče novo posestvo vedno varovati in braniti vseh sovražnikov. V vojvodovem imenu je imel zapovedovati mestu njegov poglavar (kapitan), ki se je pa moral držati mestnega pravilnika. Prvi kak poglavar je bil Hugon Devinski. Pozneje nahajamo v tej službi Nikolaja Predjamskega (Logarja), Nikolaja Ravbarja in druge kranjske plemiče. Vso tržaško okolico so avstrijski vojvodi pridružili Kranjski.

Vendar priznanje avstrijske oblasti mestu Trstu ni prineslo zaželenega mira. Veliko meščanov je bilo bolj vdanih Benečanom kakor pa Avstriji. Zato sta si v mestu vedno stali nasproti avstrijska in benečanska stranka. Prišlo je do hudih notranjih razprtij, in tudi vojske z Benečani niso ponehale.

S Trstom so pridobili Habsburžani prvo močno postojanko ob Adriji in je vzlic vsem poznejšim naklams sovražnikov obdržali.

Po zgledu svojega brata Rudolfa je tudi Leopold III. posezal v strankarske prepire gornjehitalskih dinastov in je leta 1381. peljal močno vojsko, desetstisoč konjenikov in štiristisoč pešcev, pred mesto Treviso, da je brani pred Padovanci. Toda brez koristi je trosil denar in prelivl kri svojih podložnikov. Trajnega uspeha ni dosegel.

Pogubna usoda je slednjič zadela vojvoda Leopolda na švicarski zemlji. Tu so bila stara habsburška posestva. Toda svobodeljubni Švicarji niso hoteli prenašati avstrijske oblasti in se kašljati vojvodovim ukazom. Prišlo je do vojske 1. 1386. Leopold je hotel braniti očetovsko dediščino, pa je z vsemi svojimi vitezi našel smrt v bitki pri Sempahu (9.

julija 1386). Njegovo truplo so izprva pokopali v mestu Kongs-felden. Čez štiristo let so je prenesli v benediktinski samostan sv. Blaža v Schwarzwald. Leta 1807, ko so se tamošnji menihi preselili v šentpavelski samostan na Koroskem, so Leopoldove ostanke vzeli s seboj. Sedaj zopet počivajo v domači zemlji, v cerkvi sv. Pavla.

Leopold je zapustil štiri sinove, ki so pozneje vsi prišli do vlade avstrijskih dežel: Viljema, Leopolda, Ernesta in Fridrika. — V posebno tesni zvezi s Kranjsko pa je bila tudi njegova vdova, vojvodinja Virida.

Virida je bila iz plemenite milanske rodbine Viscontijev. Rudolf IV. je bil zasnoval zaročeno mlado kneževno s štirinajstletnim Leopoldom, da utrdi zvezo svoje rodbine z milanskimi plemiči. Virida je bila plemenita, ponosna žena, ki je z vso dušo podpirala slavohlepne načrte svojega soproga. Tem hujši jo je zadela njegova nesrečna smrt. Ko je Leopold padel v bitki, je tudi Virida izgubila vso oblast in ves vpliv na vojvodskem dvoru v Gradcu. Vlado je prevzel Leopoldov brat Albreht III. (1379—1395) in si prisvojil tudi vzgojo rjenih otrok. Nesrečna žena je sedaj zapustila vojvodski dvor in se podala v samoto. Blizu Stične na Kranjskem si je izbrala svoj vdovski sedež. — Poleg Šent Vida je bil ma' dvor, ki ga je ljudstvo imenovalo "Pristava".

Tu je Virida sezidala gradič in v njem preživela svoja vdovska leta. Bila je velika dobrotnica stiškega samostana in revežev po okolici. Zato jo je ljudstvo chrnilo v hvaležnem spominu in še danes ve mnogo povedati o plemeniti "gospji s Pristave". Umrli je okoli leta 1414. in bila pokopana v samostanski cerkvi, kjer je še sedaj na njeni grobni plošči videti grb Viscontijev: kačo, ki požira otroka.

Pod vojvodom Albrehtom III. so bile vse avstrijske dežele za kratko dobo združene. Tem večja razdvojenost in razcepljenost pa je nastala pod njegovimi nasledniki. Skoraj celo 15. stoletje nam kaže žalostno sliko notranjih bojev, bratovskih prepirov, vednih delitev in popolne onemoglosti. K tem nezgodam so se pridružili še turški napadi in vnanje vojske. Vendar je v teh burnih časih habsburška oblast pokazala izredno žilavost in srečno prestala vse nezgode.

Do prve delitve je prišlo leta 1395., ko je Albreht IV. dobil Avstrijo, Viljem pa vse druge dežele, kakor jih je nekdanji vladal njegov oče Leopold. Pa tudi Viljem je moral kmalu udeležiti slovesne dediščine deliti s svojim bratom Leopoldom, kateremu je prepustil Tirolsko in posestva v Alzaciji, na Burgundskem in Švabskem. Ta delitev je sicer izprva veljala le za par let, pa se je pozneje zopet in zopet obnovila in slednjič postala trajna.

Slovenske dežele Štajerska, Koroška in Kranjska s pritliklami so bile od tega časa združene pod vladarjem štajerske ali leopoldinske linije in dobile tudi skupno ime "Notranja Avstrija" ki jim je ostalo do vlade cesarja Jožefa II.

O posameznih vladarjih je le malo povedati. Vojvoda Viljem (1395—1406) je imel velike razprtije s svojim bratrancom Albrehtom IV. in je moral braniti svoje dežele proti Turkom, ki so 1. 1396. po nesrečni bitki pri Nikopolju pridri na Kranjsko in Spodnje Štajersko, opustošili pokrajine, požgali mesto Ptuj in čez 16.000 ljudi odpeljali v sužnost.

(Dalje prihodnjič.)

IZ PRIMORJA

(Nadaljevanje z 2. strani)
Procesija sv. Rešnjega Telesa je vzbudila letos precej nerganja, ker je iz škofije prišel ukaz, da se sme peti pri procesiji samo v latinskem jeziku. Najbolj se zaradi tega razburja "Primorski dnevnik," češ, da je to napad na rabo slovenskega jezika v javnosti. "Dnevnik" se zavzema za pravice slovenskih vernikov v Gorici, ne črha pa niti besedi o krivicah, ki jih morajo prenašati onkraj meje slovenski verniki od strani lastnih rojakov!

132 prazni stanovanj
Kakor marsikje, je tudi v Gorici precej občutna stanovanjska kriza. Zato se kar čudno sliši, da je bilo že spomladi dograjenih 132 stanovanj, ki so še danes prazna! Stanovanj so sicer že nakazana, a stranke se ne smejo vseliti vanje, zaradi nekih birokratičnih predpisov. Stanovanjski upravičenci so imeli zborovanje, na katerem so sklenili, da bodo 26. t. m. s silo šli v ta stanovanja, če jim do tega dne ne bodo dovolili se vseliti.

"Pravici" je zadoščeno
18. t. m. se je v Vidmu začela in tudi dokončala sodna razprava proti časopisoma "Corriere della Sera" in "Messaggero Veneto." Njuna dopisnika sta spomladi 1950 z več članki skušala dokazati, da je Beneška Slovenija "italianissima." V teh člankih sta besno napadala g. Kračiča, župnika v št. Lenartu. Ta je takoj vložil tožbo proti obojema člankarjema, a razpravo so odlašali do zdaj, medtem ko je postopek silno nagel, ko gre za obsodbo kakega slovenskega časopisa. Pri razpravi so postopali s tožiteljem tako, kakor da bi bil toženec. Čeprav je g. župnik še pred razpravo odločno izjavil, da ne pristane na nikako poravnavo, je pozneje do te prišlo, a šele po dolgem razpravljanju pri zaprtih vratih, pri katerem je bil kot posredovalec glavni urednik videmskega tednika "Vita Cattolica" msgr. Ponello. Ni znano, kako so g. župnika pripravili do tega, da je spremenil svojo odločitev. Gotovo pa je, da so izmišljene vse izjave, ki naj bi jih bil podal tožitelj in ki so jih prinesli italijanski listi.

Št. Lenart
List "Paesi tuoi" prinaša v zadnji številki pismo, v katerem "bralci" iz št. Lenarta" vprašu-

jejo, kako to, da se je v župni cerkvi pel na cvetno nedeljo Pasijon v slovenskem jeziku. List jim odgovarja, da je naravnost nezastlišano, da tamkajšnji duhovnik na tak način krši predpise liturgije. Pisci omenjenega pisma gotovo niso domačini, ker ti dobro vedo, da se ne samo v št. Lenartu, ampak tudi marsikje drugod v Beneški Sloveniji poje slovenski Pasijon in to že od pamtiveka. Poleg tega pa pisci tudi niso dobri katoličani, ker ne znajo razločevati, kaj se godi med mašo in kaj izven nje. Slovenski Pasijon se namreč poje izven maše, medtem ko je vsa mašna liturgija latinska, kakor povsod po Italiji. Pisma in odgovora ni narekovala skrb za predpise Cerkve pač pa sovraštvo do Slovencev. In morda tudi ni slučajno, da je ta članek izšel prav zdaj, ko je bila razprava, pri kateri je nastopil kot tožitelj župnik iz št. Lenarta, g. Kračina.

Učitelji in profesorji iz cone A Tržaškega ozemlja
so obiskali 12. t. m. na njegovem domu v Trčmunu msgr. Trinka, beneško-slovenskega pevcu in narodnega buditelja. Skoraj 90-letni narodni vzgojitelj je sprejel obiskovalce z vidnom ganotjem.

Opčine
Na praznik sv. Rešnjega Telesa je bila ob uri, ko je navadno procesija, kolesarska dirka. Zaradi nemarnosti, ter brezobzirnosti policije, so kolesarji motili procesijo in bi lahko prišlo do nesreče. Ko bi se to zgodilo onkraj meje, bi se zgražali nad komunisti; kaj naj rečemo pa tu?

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

IZ SLOVENIJE

Fran Lipah umrl.

Koncem aprila je umrl znani slov. gled. igralec in pisatelj Fran Lipah. Njegova smrt je za slov. narodno gledališče v Ljub. nov hud udarec, ki ga je zadela v tem letu. Pok. Lipah je bil rojen 23. maja 1892 v Dobrušnjah pri Ljub. je dokončal študij na I. drž. gimnaziji. Po maturi je bil jurist na Dunaju in se udeleževal dela pri Preporodu. Med I. svet. vojno je bil ves čas na fronti. L. 1919 se je vpisal kot eksternist na dunajsko akademijo za glasbo in gled. umetnost. V ljub. dramo je vstopil l. 1921, kjer se je udeleževal kot igralec in režiser. Bil je tudi učitelj v dram. šoli in urednik Gledališkega lista. Njegove najznačilnejše vloge so bile: Shakespeare: Polonij in prvi igralec v Hamletu, Gonzalo v Viharju, Čas v Zimski pravljici, Shylock in pater Lorenzo v Romeo in Juliji; zdravnik v Buechnerjevem Vojčku, Raguenuau v Cyranoju, Golobček (Galsworthy), Modest Petrovič v Andrejevem Profesorju Storicinu, Brissot v življenje je lepo (Achard), Trotter v Koncu poti (Sheriff), Blenkinsop v Shawovem Zdravniku na razpotju in dr. Kot pisatelj je začel najprej z gled. poročili in esej o dram. umetnosti. Napisal je zgodovinsko dramo Matija Gubec (1916), enodejansko vojno sliko Dopust (1917), orientalsko poetično enodejanko Cvetje bajam (1922) enodejanko Gospod poročnik (1929) in popularno veseleigro Glavni dobitek (1930). Razen tega je napisal celo vrsto feljtonov in spominskih člankov, posebno o Borštniku in njegovi igri.

MALO SE JIH JE JAVILO.

Na Rankovičev poziv jug. beguncem po svetu, da se lahko na državne stroške vrnejo domov, se je odzvalo njegovemu vabilu po poročilu inf. biltena "Hrvatski Dom" v prvih treh mesecih samo 50 ljudi. Po istem viru pa je samo v decembru 1951 pobegnilo iz Jugoslavije: V Trst 45 ljudi, v Italijo 118, v Avstrijo 180 in v Grčijo 82. Skupno torej 425 ljudi. Koliko jih je pobegnili?

Ženske dobijo delo

Dekleta za šivalne stroje
vsakovrstno šivanje na "plastični film." Dobri delovni pogoji. Plača od ure, delo v mestu. Pokličite MA 1-3051.

DEKLETA
17 do 30 let stare
za delo v perilnici
Izučimo začelnike
MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St. (129)

MALI OGLASI

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborni zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Hiše naprodaj
Na E. 61 cesti med Superior in St. Clair Ave. hiša za 4 družine, lot 45 x 181, \$11,000. Mora biti prodano zaradi zapuščine. Na E. 74 cesti med Superior in St. Clair Ave. hiša za dve družini z dvema garažama, velik lot, mora biti prodano.

Blizu Marije Vnebozete na Holmes Ave. hiša za 2 družini 4.4. 1 soba zgotovljena na 3. nadstropju. Dve veliki garaži Pocenil!

Joseph Globokar
HE 1-6607 986 E. 74th St. (130)

Dom in dohodki
E. 72 St., južno od St. Clair, hiša 8 sob za 1 družino je naprodaj. Se tudi lahko rabi za 2 družini ker ima 2 kopalnici, 2 kuhinji, in 2 vhoda, novi furnez na plin, bakrene cevi. — Oglejte še danes.

Yerty Realtors
UL 1-1925 1573 Hayden Ave. (jun.30,jul.2,3)

lo v kominformistične države pa sploh ni znano.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj!

V fari sv. Alojzija na St. Clair Ave. je naprodaj hiša s 6 sobami. Ima gretje na plin in nov vodni grelec ter garažo s cementnim dovozom. Na strehi je antena za TV. Cena ugodna! Kličite EV 1-8490! —(130)

Pozor!

Zidani trgovski prostor, grocerija in mesnica je naprodaj v središču slovenske naselbine v Collinwoodu, kjer se dobro posluje že nad 20 let. Podrobnosti poizveste ako pokličete GL 1-6316. (130)

Hiša naprodaj

Hiša 7 sob za 1 družino, zračen tudi lot 40 čevljev, blizu cerkve Marije Vnebozete. Morate videti, da ga cenite. Zmerna cena. Lahko vidite po 5 uri pop. na 683 E. 157 St., blizu Holmes Ave. (130)

Slaščičarna, naprodaj

Proda se slaščičarna, ki ima vsakovrstne predmete kot igrčke, šolske potrebščine in drugo. Nahaja se na 1462 Addison Rd. Pokličite EN 1-4264. (130)

Hiša naprodaj

Eno družinska hiša (all steel home) z dvema spalnicama na 1015 E 62 St po ugodni ceni naprodaj. Na razpolago je tudi oprema (štedilnik, Hotpoint-hladilnik, avtomatični pralnik in sušilec perila.) —(129)

Hiša naprodaj ali v najem

Hiša za 1 družino, 8 sob, se proda ali da v najem. Hiša je na 1265 Norwood Rd. Vpraša se na 6800 Edna Ave. (129)

Soba v najem

Moški dobi v najem opremljeno sobo na 5801 Prosser Ave. Pokličite EN 1-5953. (131)

Delnice naprodaj

Prodajo se delnice North American banke (75 shares). Pokličite EX 1-3570. —(130)

Naznanilo

Društvo St. Clair Grove št. 98 W.C. ne bo imelo seje meseca julija in avgusta. Tajnica Mary Krainz se je preselila na 1230 E. 172 St., telefon KE-1-5047.

THE MAY CO.'S BASEMENT

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO
EAGLE ZNAMKE

Mavrične opanke s podloženimi stopali poceni!

4.99 mnogobarvne letne sandale

VRSTE:

- Visoki klini
- Srednji klini
- Nizki klini
- V gležnju jermen
- V gležnju oviti jermen
- Pregibni jermen
- Sabot jermen

BARVE:

- Mehikanske večbarvne
- Tropske večbarvne
- Miami večbarvne
- Modre Ombre
- RRjave Ombre

Te opanke so zračne in lahne skozi celo poletje. Narejene so trdno, podplati so trpežni, gornji del iz pravega usnja, stopalo podloženo, pete prevlečene. Štiri različne vrste. Mere 4 do 9, samo srednje širine.

2.99

Sprejemamo pismena in telefonska naročila —
Kličite CHerry 1-3000
The May Company's Basement oddelak za čevlje

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Ljudstvo je bilo tam mirno in se ni vzdignilo med vstaše, a prišli so Kozaki pod Krzečovskim in polu-mesecem in so črn prisilili, da je prestopila v njihove vrste. Dvore, mesta — so požgali, slahito pa, ki ni zbežala, so — poklali, a med njimi i starega gospoda Jelega, davnega slugo in prijatelja doma Višniovieckih. Knez se je bil torej namenil, da združivši se z Osijskim in Koreckim, potolče Krzivonosu, krene potem na polnoč proti Ovrucu, da se sporazume z litevskim hetmanom in vzame buntovnike med dva ognja. A vsi ti načrti so se zrušili radi prepovedi, katero je dal knez Dominik obema polkovnikoma. Zakaj po vseh pohodih, bitkah in trudah Jeremija sam ni bil dovolj močan, da bi se meril s Krzivonosom, zlasti ker se na kijevskega vojvodo tudi ni mogel zanesti.

Gospod Januš je namreč zares z dušo in srcem pripadal mriovni stranki. Upognil se je sicer pred veljavnostjo in silo Jeremije in je moral iti z njim, toda čim bolj je videl, da je ta veljava omajana, tem sklonješi je bil, upirati se bojevitim kneževim željam, kar se je tudi takoj pokazalo.

Gospod Skrzetuski je torej poročal, a knez ga je molče poslušal. Vse starešinstvo je bilo navzoče pri poročanju, vsi o-brazo so se zresnili, ko so slišali odgovor polkovnikov, a oči so se obrnile na kneza, ki je rekel:

“Torej knez Dominik jim je že poslal prepoved?”

“Da. Kazali so mi jo v pisnu.”

Jeremija se je oprl z dokami na mizo in skril obraz v dlani. Čez kratko pa je odgovoril:

“Zares, to je več, nego more človek prenesti. Ali naj samo jaz delam in naj mesto pomoči dobivam ovire? Ali ne bi mogel iti tja proti Sandomierzu, na sveto posestev in tam mirno sedeti? In če nisem tega storil, ali nisem storil iz ljubezni do domovine? To je sedaj nagrada za trug, za troške imetja, za kri...”

Knez je govoril mirno, toda taka trpkost, taka bol je drgetala v njegovem glasu, da je vsem žalost stisnila srca. Stari polkovniki, veterani izpod Putivla, Starca, Kumejkov in mladi zmagovalci iz zadnje vojne so pogledovali nanj z neizrečno skrbjo v očeh, ker so vedeli, kako težak boj bide sam s seboj ta železni človek, kako strašno mora trpeti njegov ponos vsled

ponižanja, ki se je zvalilo nanj.

On, knez “po božji milosti” — on, vojvoda ruski, senator Poljske, se je moral umikati takim Hmielnickim in Krzivonosom; on, pravi monarh, ki je še nedavno sprejemal poslance inostranih vladarjev, naj se uma-kne s polja slave in se zapre v kak gradič, čakajoč izida vojne, ki jo bodo vodili drugi, ali pa naj čaka sramotnih pogojev. On, ustvarjen za velika dela, čuteč moč, da bi jim bil kos — se je moral priznati onemoglega.

To trpljenje in ti trudi so se kazali na njegovi postavi. Shušal je znatno, oči so mu upadle, lasje, črni kakor vranja perut, so počeli siveti. Toda nekak velik, tragični mir se je razlil po njegovem obličju, ker ponos mu je branil izdati trpljenje.

“Ha, naj bo tako!” je rekel, “pokažemo tej nahvaležni domovini, da se ne znamo samo vojevati, nega da znamo tudi poginuti za njo. Res je, raje bi padel slavnije smrti v kaki drugi vojni nego proti kmetom v domači vihari; toda kaj se hoče!”

“Milostivi knez,” je prekinil kijevski vojvoda, “ne govori, milostivi knez, o smrti, zakaj, dasi ni znano, kaj je Bog komu namenil, vendar je še mogoče daleč od nje. Občudujem vojni-genij in junaško srce vaše knežje milosti, vendar pa ne morem jemati v zlo niti kraljevemu namestniku, niti kanclerju, niti regimentarjem, da izkušajo to domačo vojno zadržati s pogodbami, ker se v njej preliva bratska kri, in kdo bo imel korist iz obojestranskega sovraštva, če ne zunanji sovražnik?”

Knez je dolgo gledal v vojvode oči in rekel odločno:

“Zmagancem pokažite ljubezen — sprejmejo jo s hvaležnostjo in se je bodo spominjali; zmagovalcem bodete le v posmeh. Dal Bog, da ne bi bil nihče nikdar temu ljudstvu delal krivice! Ko pa se je enkrat razveljavila, treba jo gasiti ne s pogodbami, temveč s krvjo. Drugače sramota in pogin nam! ...”

“Pogin prej, če bomo vojno vojevali na lastno roko,” je odgovoril vojvoda.

“Ali znači, da vaše blagorodje ne pojde dalje z menoj?”

“Milostivi knez! Bog mi je priča, da ne storim tega v hudobnem namenu, toda vest mi pravi, da naj svojih ljudi ne postavim očividnemu poginu — ker to je draga kri in utegne še Poljski koristiti.”

Knez je umolknil, a čez nekaj časa se je obrnil k svojim polkovnikom:

“Vi, stari tovariši, me ne zapustite, kajne?”

Na te besede so planili vsi polkovniki h knezu, kakor bi jih bila pahnila ena sila in volja. Nekateri so poljubovali njegovo obleko, drugi so mu objemali kolena, drugi so dvigali k njemu roke in vzklikali:

“Mi ostanemo pri tebi do zadnjega diha, do zadnje kaplje krvi!”

“Povedi! Povedi nas! Brezplačno bomo služili!”

“Milostivi knez, dovoli, da i-

**DVA
POGREBNA
ZAVODA**
za
**zanesljivo
izkušeno
sočutno
pogrebno
posrežbo**
po
ceni, ki jo **SAMI**
izberete
pokličite
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1500 East 4th St.
Milwaukee 1-5000 - Chicago 1-5000

jaz umrem pri tebi” je klical, rdeč kakor deklica, mladi gospod Aksak.

Videč to, je bil tudi kijevski vojvoda razburjen, knez pa je hodil od enega do drugega, stiskal vsakega za glavo in se zahvaljeval. Veliko navdušenje je prevzelo starejše in mlajše. Iz oči bojevnikov so se usipale iskre, roke so vsak hip grabile za sablje.

“Z vami živeti! Z vami umreti!” je govoril knez.

“Zmagamo!” so klicali oficirji. “Na Krzivonosu! Pod Polono! Kdor nas hoče zapustiti, stori to! Pomoremo si brez pomoči. Nočemo se deliti ni v slavi ni v smrti!”

“Gospoda!” je rekel nato knez. “Moja volja je, da se, preden udarimo na Krzivonosu, vsaj malo odpočijemo, da se nam povrnejo moči. Že tretji mesec teče, da skoro s konj nismo sedli. Od trudov, slabega vremena in izmenjave podnebja nam že skoro pada meso od kosti. Konj nimamo, naša pehota hodi bosa. Pojdimo torej pod Zbaraž, tam oživimo, in se odpočijemo — morda se tudi kaj vojakov zbere pri nas in pojdemo z novimi silami v boj.”

“Kdaj ukaže vaša knežja milost, da se dvignemo?” je vprašal stari Zavrilihovski.

“Brcz odloga, stari vojak, brez odloga!”

Tu se je obrnil knez do vojvode:

“In vaša milost, kam se napotim?”

“Pod Gliniane, ker slišim, da se tam zbirajo vojske.”

“Tedad sprejmemo vašo knežjo milost do mirnega kraja, da se vanj ne pripeti kaj hudega.”

Vojvoda ni nič odgovoril, ker mu je bilo malo neprijetno. On je kneza zapuščal, knez pa mu je celo skrb izkazoval in ga nameraval spremljati. Ali je bila v kneževih besedah ironija — vojvoda ni vedel. Vendar ni navzlic temu opustil svoje namere, ker so ga knežji polkovniki čim dalje nejevoljneje gledali — in jasno je bilo, da bi v vsaki manj redni vojski nastal hrup proti njemu.

Poklonil se je in odšel. Polkovniki so se tudi razšli, vsak k

svojemu praporju, da bi se pripravili na odhod; ostal je s knezom edino Skrzetuski.

“Kaki vojaki so pod onimi prapori?” je vprašal knez.

“Tako izvrstni, da boljših ni najti. Dragonci so izvežbani po nemškem redu, a v pehotni gardi so sami veterani iz tridesetletne vojne. Ko sem jih ugledal, sem mislil, da so rimski triarji.”

“Ali jih je mnogo?”

“Dva polka z dragonci, skupaj tri tisoč ljudi.”

“Škoda, škoda! S tako pomočjo bi se dale izvele velike stvari!”

Trpljenje se je knezu vidno slikalo na obrazu. Po trenutku je rekel, kakor sam sebi:

(Dalje prihodnjič)

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 E. 152nd Street 712 - 714 E. 200 St.
16201 Waterloo Rd.

GROCERIJA in MESNICA

PIVO IN VINO

samo na 667 E. 152 St., kjer lahko kupite za vzeti iz prostora, ali vam dostavimo v zabojih na dom.

BEER and WINE TO TAKE OUT

Pokličite GL 1-6316

Se priporočamo za naročila

Pomlad je čas za čiščenje

Vašega stanovanja in hiše sploh. Gotovo ste že pometli ves prah iz najskrivnejših kotov, umili morda tudi stene in pohištvo obrisali zunaj in znotraj. Kaj pa Vi sami, ali ne mislite, da bi bilo treba tudi Vašega notranjega človeka v Vas pravitako temeljito očistiti od zimskih naslag, ki se nabirajo stalno v človeku, tudi pri Vas, morda že več let nazaj?

Pripoznavno najboljšo sredstvo zato je naša ZDRAVILNA KOPEL, o kateri so zdravniki in dosedanj kupci polni hvale. S to kopeljo izpotite bolezenske kali prehladov, revme, nečiste krvi (izpuščaji!) in podobnih bolezni, ki se nabirajo v Vas. Bodite uvidevni in ne odlašajte, dokler je še čas. Tudi ODVIŠNO TEŽO si boste zmanjšali s stalno rabo vsak teden. Ta na najlažji način pripravljena kopel je naravnost čudovito sredstvo, da dosežete ono ZDRAVO težo, ki odgovarja Vaši postavi.

Zdravilna kopel stane samo \$25.00 v delavnici v Clevelandu, kjerkoli v U.S.A. \$27.50 vse vpoštoto, poštnina, zavarovalnina, sales-tax. Ničesar ni treba kupovati posebej. Pišite po pojasnila:

Cherne Health Bath
6904 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.

NA POTI K BLAGOSLOVU. — V okolici Limburga na Nemškem imajo staro navado, ki izhaja še iz srednjega veka, da se podajo kmetje enkrat v letu na svojih konjih v procesiji do cerkve Matere Božje, kjer jim duhovnik blagoslovi konje. Na sliki vidimo duhovnika, ki jezdi v procesiji. Podobna navada je obstojala tudi na večih krajih v naši stari domovini.

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na

L. Petrich — IV 1-1874
19001 KILDEER AVE.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO (DR. KERN)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

5.98
galon

Enkratno pleskanje zadošča

- Bleščeče belo, zelo pripravno
- Enkratno pleskanje ostane dalj časa belo
- Odporno proti vlagi in plesnobi

šamo enkrat! Da, enkratno pleskanje pokrije boljše, ostane bolj belo, drži tako dolgo kot dvakratno pleskanje z navadno prvovrstno barvo. Če jo rabite z No. 10 Undercoat bo enkratno pleskanje enakovredno trikratnemu!

V VSEH SEARS TRGOVINAH

Trpežen Spar Varnish Reg. 1.59 *1.39 Odporen proti vreli vodi, sadnim kislinam in ostremu milu! Prevlečen ali nabrizgan se posuši v 4 urah. Pokrije 150 do 160 kvad. čevljev. V vseh Sears trgovinah	Outside Undercoat Reg. 4.59 *4.19 Zakrije razpoke na lesu in zgradbi. Daje barvi enakomernost in sijaj, jo napravi trpežnejšo, trdnjšo in bolj prijemljivo. V vseh Sears trgovinah	Novo Deluxe Pečice Iz nerjavečega jekla Prenosne *49.95 Kar naj že bo ... kuhanje na teh aluminijastih pečicah je dovršeno. 20x16 inč kromiran razen, deska za rezanje. V vseh Sears trgovinah	4-Quart Zmrzovalnik Naredite sladoled doma Kupite pri Searsu *8.29 2-qt. zmrzovalnik *5.95 6-qt. zmrzovalnik *11.25 4-qt. elek. zmrz. *19.25 V vseh Sears trgovinah
---	---	--	--

“Zadovoljstvo zajamčeno ali vrnemo denar”

SEARS

Carnegie at E. 86th 4109 E. 131st St. 14922 St. Clair Ave.
Lorain at W. 110th 5927 Broadway 4263 Pearl Rd.
328 Broad St., Elyria 95 N. Park Place, Painesville